

Forslag til endringer i regelverket om anleggsbidrag

Forslag til endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet

Hørings svar fra Småkraftforeninga og sentrale småkraftutbyggere

Småkraftforeninga er positiv til at NVE ønsker å endre regelverket for tariffer og anleggsbidrag for å få til en mer effektiv utvikling og utnyttelse av nettet. Det er også fornuftig at det gis prissignaler slik at lokalisering blir tatt med i regnestykket. Problemet er at forslaget slik det foreligger:

- nesten utelukkende er til økonomisk ugunst for kraftprodusentene.
- skaper enda mer utydighet enn dagens regelverk
- hindrer/struper ny fornybar samfunnsøkonomisk lønnsom kraftproduksjon
- vil forårsake omfattende diskusjoner og analyser som kan forsinke utbyggingen av verdifull fornybar kraftproduksjon
- i all vesentlighet ikke løser konfliktene/utfordringene dagens kontrollforskrift skaper.
- vil sette en rekke utbygginger på vent inntil endringene eventuelt er vedtatt – dette på grunn av forslaget til overgangsordning.

Vi mener høringsnotatet hverken er gjennomarbeidet eller vidtrekkende nok. Det riktige slik vi ser det, er å ta med seg innspillene fra denne høringsrunden og sende ut et nytt høringsnotat før man vedtar en forskriftsendring. Alternativt må konsekvensene av de foreslåtte endringene for kraftprodusenter reduseres vesentlig, f.eks. ved at reduksjonsfaktoren endres.

Kostnadsnivået i regional- og sentralnettet er allerede høyt og til dels preget av netteierens monopolsituasjon. På bakgrunn av dette frykter vi at konfliktnivået kan øke ganske betydelig mellom nettselskap og kraftprodusenter. Dette igjen vil medføre vesentlig merarbeid for NVE – noe som kunne vært unngått ved et mer helhetlig høringsnotat.

For øyeblikket er det gitt ca. 400 konsesjoner til utbygging av småkraftverk som ikke benyttes. Det tilsvarer 3,3 TWh. Ferdig utbygd vil kraftverkene ha en verdi på ca. 15 milliarder norske kroner. Utbygging av dette småkraftpotensialet vil kunne bidra med 56 mrd. NOK 2017 til BNP og generere sysselsetting på over 13 200 årsverk over kraftverkens levetid. Prosjektene viser god samfunnsøkonomisk lønnsomhet, mens lønnsomheten for investor er mer usikker. Det er en betydelig økonomisk oppside dersom en større del av prosjektenes klimanytte blir reflektert i kraftprisene. (Kilde: THEMA Rapport 2017-08 «Samfunnsnytte av småkraft»).

En av de viktigste årsakene til at så mange småkraftkonsesjoner står på vent er mangel på eller svært dyr nettilgang. Å pålegge småkraften ytterligere nettkostnader vil kunne redusere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten for investor i mange prosjekter så mye at de aldri blir bygget. Dermed vil forslaget fra NVE kunne hindre utbygging av prosjekter som ellers helt åpenbart er samfunnsøkonomisk lønnsomme og burde blitt bygget. Fornybar kraftproduksjon er noe en samlet verden etterspør og at det er derfor ikke naturlig at de som faktiske bidrar til å oppfylle disse behovene selv skal dekke alle kostnader med å levere kraften fram til kunden. Formålet må være at man bygger ut samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter, ikke at man velter så mange kostnader over på kraftprodusentene at investeringene uteblir fordi det bedriftsøkonomisk ikke lenger er lønnsomt å bygge ut, selv om det samfunnsøkonomisk er lønnsomt.

Fra vårt ståsted er det tre hovedproblemer ved det NVE fremlegger i høringsdokumentet:

- Kraftutbyggerne pålegges å betale anleggsbidrag i regional- og transmisjonsnettet, da muligheten for å slippe anleggsbidrag i det som er karakterisert som masket nett forsvinner. Dette vil påføre utbyggerne store og uforutsigbare ekstra kostnader. I tillegg betales fullt anleggsbidrag i distribusjonsnettet, da uten den foreslåtte reduksjonsfaktoren. Når man nå vil endre forskriften er det vanskelig å forstå hvorfor man velger kompliserende løsninger med ulike regler på ulike spenningsnivå.
- NVEs forslag er ikke helhetlig fordi man bare har sett på deler av regelverket. Da frasier man seg også muligheten til å skape gode løsninger. Det alvorligste eksempelet på dette er at man hopper bukk over stridstema nummer 1 mellom norsk kraftproduksjon og norske nettselskaper, nemlig §17-1 angående produksjonsrelaterte nettanlegg. Det er oppsiktsvekkende at dette ikke omtales i høringsdokumentet. Hele høringsdokumentet lider dessverre under dette og mister derfor mye av sin verdi. Dette fordi det uansett fortsatt vil være tunge og lange diskusjoner mellom partene om 80/20-regelen og nettets hovedfunksjon. Beklageligvis blir konfliktpotensialet vesentlig større enn før siden regionalnett- og transmisjonsnett-kostnader skal inn under samme ordning. Problemet rundt §17-1 understrekes ytterligere av at NVE ikke ønsker tilbakemelding på helheten – bare på de konkrete endringene som er foreslått. Med andre ord vil følgefeil ikke fanges opp samtidig som det ikke er mulig å foreslå helhetlige og kanskje bedre løsninger.
- NVEs høringsdokument er uklart og skaper veldig mange spørsmål som fortsatt står ubesvart. Dette er uheldig fordi klarheten i dagens regelverk har ført til mange klager. Vi hadde håpet at en av hensiktene med endringer i kontrollforskriften nettopp var å tydeliggjøre regelverket slik at man fikk mindre uenigheter og klager.

Vi vil anbefale NVE å jobbe mer med regelverket, sammen med bransjen, før det legges ut på høring på nytt. NVE inviterte i januar 2018 bransjen til et slikt seminar, noe vi satte stor pris på. Dessverre ser det ikke ut til at innspillene (f.eks. hva gjelder §17-1) ble tatt hensyn til. Samtidig verserer det årelange klagesaker hos NVE rundt dette temaet – noe et bedre og mer helhetlig regelverk kunne forhindre for fremtiden.

Konkret ville eksempelvis problemet med økte kostnader til nett for kraftverk kunne vært balansert ut ved at samme reduksjonsfaktor gjaldt alle nettnivå, dvs. også oppgraderinger i distribusjonsnettet. På denne måten ville prissignalet blitt beholdt for alle nettnivå samtidig som kraftprodusentene ikke ble påført ekstra kostnader i samme omfang. Slik NVE formulerer seg i høringsdokumentet er dette altså noe vi ikke kan gi tilbakemelding på. Dette mener vi er problematisk.

Det finnes også positive sider ved NVEs forslag som kan bidra til større forutsigbarhet, økt transparens og lavere konfliktnivå i forholdet mellom småkraftutbyggere og netteiere. Vi tenker da på pålegget om at småkraftutbyggere som utløser et anleggsbidrag uten unødig opphold skal få fyllestgjørende informasjon fra nettselskapet. Videre at det på forespørsel skal gis innsyn i fullstendig kostnadsgrunnlag for anleggsbidrag. Presiseringen av ankemuligheten til NVE er positiv. Også de nye kravene til prosess vil kunne få dialogen mellom partene til å gå lettere. Ved kostnadsoverskridelser skal bare 15 prosent kunne viderefaktureres til utbygger. Dette er en klar forbedring fra i dag og vil redusere bedriftsøkonomisk usikkerhet for utbygger, selv om vi frykter at kostnadsoverslagene fra netteierne som en konsekvens kan justeres uforholdsmessig opp. ”

Gjennomgang av de foreslåtte endringene

Vi vil i det etterfølgende gjennomgå de foreslåtte endringene punkt for punkt der vi har noe å tilføye.

§16-1: Vi støtter at anleggsbidrag blir en skal-bestemmelse i stedet for en kan-bestemmelse. Det er også positivt at 10-årsregelen blir en skal-bestemmelse. Høringsdokumentet er imidlertid for svakt når det gjelder hva som legges til grunn for bruk av tiårsregelen. Vi mener at det i forskriften må framkomme hvordan nettselskapet skal vurdere den første forespørselen i lys av tiårsregelen. Eksempelvis, hvor stor trafo skal et nettselskap legge til grunn i en dal med en serie småkraftprosjekter i ulik avklaringsgrad? Den samfunnsøkonomiske nedsiden ved å overinvestere i nett er av Thema Consulting beregnet til å være mindre enn den samfunnsøkonomiske nedsiden ved å underinvestere i nett. Da bør det i forskriften framgå at «nettselskapet skal minst legge til grunn den kapasitet på nettanlegget som det er sannsynlig kan være behov for over et tiårsperspektiv.» Vi legger videre til grunn at det da for første kunde skal betales et anleggsbidrag som tilsvarer sin andel (f.eks. 3 MVA) av den totale antatte investeringen (f.eks. 30 MVA) og at nettselskapet forskutterer resten (dvs 27 MVA eller 9/10-del) - og da følgelig også tar risikoen for overinvestering. Alternativet er at første kunde skal ta hele risikoen. Det blir, naturlig nok, i praksis umulig både ut fra alminnelige rettferdighetsprinsipp, hvem som omsøker og følgelig bestemmer størrelsen på nettanlegget (som er nettselskapet og ikke produsenten), og ikke minst rent praktisk i forhold til tilbakebetaling av tidligere innbetalt anleggsbidrag (hvilken rente/inflasjonsjustering, daværende eller nåværende eier, problemer med å finne rette vedkommende osv.)

§16-2: Det er fint at plikten til å gi innsyn i kalkyler forskriftsfestes og at tidsdimensjonen «uten ugrunnet opphold» brukes.

§16-3: Dette er veldig bra.

§16-4: Dette er også bra. I praksis er dette delvis et nytt krav fordi avtale om anleggsbidrag og avtale om tilknytning ofte er to ulike ting. En problemstilling som NVE ikke tar opp her er at enkelte nettselskap vegrer seg for å inngå tilknytningsavtaler før de formelt har foretatt alle nødvendige investeringsbeslutninger. Dette er en unødvendig risiko som dermed overføres til kunde. Forskriftsteksten bør derfor inneholde i 2. ledd: «...direkte med kunde umiddelbart etter at kunden har godkjent anleggsbidragstilbudet».

§16-5: Det er en endring i dette punktet i forhold til eksisterende ordlyd som er utelatt fra NVE sin side og det gjelder ordet «nødvendig». I eksisterende tekst står det: «Anleggskostnad settes lik nødvendige kostnader» mens det i forslaget står kun «anleggskostnad». Med den kostnadsutviklingen som finnes i norske nettselskaper generelt og Statnett spesielt er det for kraftutbyggerne avgjørende at ordet «nødvendig» kommer inn i forskriftens §16-5, 2. ledd igjen. Det vil stride mot den allmenne rettsoppfatning at en kunde skal betale for noe et nettselskap bestemmer seg for å bygge dyrere enn nødvendig. I tidligere forvaltningspraksis er det lagt til grunn nettselskapets minste standard. Dette bør endres til bransjens minste standard, og forskriftsfestes i punkt §16-6, se nedenfor.

Vedrørende bunnfradrag vil det åpenbart være uhensiktsmessig komplisert og administrativt dyrt å pålegge nettselskapene å kreve inn anleggsbidrag for små tilknytninger under f.eks. 25 000 kr. Dette nivået kan være en administrativ-økonomisk fornuftig grenseverdi for bunnfradraget.

§16-6: I henhold til argumentasjonen over bør 1. ledd endres til: «Det er kun nødvendige kostnader for anlegg som kunden benytter som skal inn i anleggskostnadene. I begrepet nødvendig legges bransjens minste standard til grunn, med mindre kunden ønsker noe annet.» Forskriftsteksten i dette punktet er for øvrig i utgangspunktet noe svak da det vil kunne bli mange spørsmål rundt hvilke anlegg som kunden benytter, herunder alt som ikke angår det rent elektriske. Teksten bør derfor tydeliggjøres i en ny versjon av et høringsdokument. Sanitærrom i en trafostasjon vil f.eks. ikke være inkludert med nåværende ordlyd, men det er kanskje også meningen?

§16-7: Gjenstående levetid er at av de største diskusjonstemaene mellom kraftprodusenter og nettselskap når teknisk levetid benyttes. Det følger i dag heller ikke noe spesifikt dokumentasjonskrav for nettselskapene. I realiteten blir derfor teknisk levetid altfor lite transparent, og dersom nettselskapene skulle pålegges å dokumentere det for hver forespørsel vil det bli for ressurskrevende. Vårt forslag er at nettselskapene skal bruke økonomisk levetid og at dette for enkelhetsgrunner settes til f.eks. 45 år flatt (Dette da tilsvarende en årlig saldoavskrivning på fem prosent inntil man når en restverdi på 10%. Da er det sannsynligvis fornuftig å reinvestere uansett, og metoden er noenlunde relatert til skatteloven). Vi har vanskelig for å forstå at en slik praksis skulle være spesielt kontroversiell verken for nettselskap eller produsenter og det ville være det klart enkleste å forholde seg til.

§16-8: Her bør det endres fra nettselskapets minste standard til bransjens minste standard – særlig fordi vi har mange små nettselskap som ikke gjennomfører nok av en type nettanlegg til at en standard kan sies å eksistere. Videre bør ordet «nødvendig» igjen inn i teksten, ref. tidligere kommentarer over. Ordet «likevel» bør også inn i selve forskriftsteksten, siste linje.

§16-10: Dette er høringens hovedendring. Dette har potensial i seg til å stoppe ganske mange samfunnsøkonomisk lønnsomme kraftutbygginger, skape mange tvister (spesielt med den foreslåtte overgangsordningen) og forårsake mange klagesaker. De økonomiske konsekvensene for kraftutbyggere er potensielt svært store. Det er to hovedproblemer med dette punktet: Kostnadsnivå og transparens. Et raskt økende kostnadsnivå (spesielt hos Statnett) er allerede et problem i dag og det blir ikke mindre når resten av bransjen skal betale for disse kostnadene – kostnader som ikke alle

er like nødvendige. Kostnadsnivået har man forsøkt å gjøre noe med gjennom en reduksjonsfaktor på foreslåtte 0,5, men denne bør likevel settes vesentlig lavere (dvs. høyere reduksjon slik denne er definert) da man ikke i dag ser alle konsekvenser. I dag er jo reduksjonsfaktoren på 0, og det vil være svært skadelig for både kraftproduksjonen, nettets øvrige kunder og kundene av fornybar energi at nettinvesteringer stagnerer. Vi vil derfor foreslå å sette reduksjonsfaktoren til 0,1 og heller evaluere denne faktoren etter 5 eller 10 år når man har litt mer erfaring. Dette nivået ville sikret mer evolusjon enn den foreslåtte revolusjonen. Man må også ha i tankene at gjeldende praksis er svært annerledes og at myndighetene har et visst ansvar for å tilrettelegge for en viss form for likebehandling også fra et år til et annet. En slik reduksjon vil også redusere konfliktnivået betydelig og er etter vårt syn den eneste fornuftige løsningen dersom man ikke følger vårt råd om å lage et nytt og bedre høringsnotat som løser mange av manglene i dagens regelverk. Problemet rundt transparens er at det er ulike nettselskap, ulike personer med ansvar og langtekkelige prosesser med å få et godt og fornuftig begrunnet svar.

§16-11: Det er bra det innføres et tak på overskridelser. Her må imidlertid samme avsnitt som i §16-2 tas inn for å sikre åpenhet: «Nettselskapet skal på forespørsel fra kunde gi innsyn i fullstendig kostnadsgrunnlag uten ugrunnet opphold.» I motsatt fall er det umulig for kunde å sammenligne opp mot estimatet i forkant og om eventuelle overskridelser er «nødvendig kostnad»

§16-12: NVEs forslag til overgangsordning er problematisk for småkraftutbyggerne. Forslaget lyder:

«Nettselskapet kan ikke kreve anleggsbidrag fra kunder i regional- og transmisjonsnettet når

a) kunden har bedt om tilknytning, økt kapasitet eller bedre kvalitet som utløser en nettinvestering før 26. mars 2018, og

b) både kunde og nettselskap har fått innvilget nødvendige konsesjoner, og

c) nettselskap og kunde har inngått bindende økonomiske avtaler med hverandre eller tredjepart før 26. mars 2018.»

I praksis betyr dette at det kun er kraftverk som allerede er under bygging som vil omfattes av eksisterende ordning, og – her kommer høringsdokumentets generelle mangel på tydelighet til syne – faktisk heller ikke mange av disse. Forklaring på dette er at utbyggere tar endelig investeringsbeslutning når alle kostnader er kjent gjennom fremforhandlede kontrakter som er bindende for leverandørene. Nettavtale er en slik avtale. Utbyggere inngår ikke vesentlige økonomisk forpliktende avtaler før alle hovedkontrakter er sikret, slik at prosjektets totaløkonomi er kjent. Det inngås dermed ikke forpliktende kontrakter enkeltvis før utbygging er besluttet. I praksis er dette byggestart for et prosjekt. Alle prosjekter som ikke hadde byggestart før 26 mars kommer derfor inn under ny ordning. Da er usikkerheten ved anleggsbidrag så stor at investeringsbeslutning ikke kan fattes. Det kan ikke fattes investeringsbeslutning før ny ordning er avklart, og anleggsbidrag er kjent for utbygger. Dette betyr at utbyggingene må settes på vent, og at man risikerer å ikke oppnå byggestart inneværende år. Dette ser vi som spesielt uheldig når vi er inne i en hektisk byggeperiode for å bli med i elsertifikatordningen, hvor tiden er knapp og hvor kapasitet på leverandørsiden kan bli anstrengt. Det vil også gi økte kostnader ved at nye tilbud må innhentes og nye kontrakter fremforhandles.

Det er også vår vurdering at ny ordning kan bli utsatt, slik at iverksettelse blir senere enn jan 2019. Dette vil forsterke problemene ytterligere. Vi finner det urimelig at prosjekter som er planlagt for bygging i år må settes på vent på grunn av en uheldig utforming av overgangsordning. I prosjekter som er kommet langt i utvikling er det påløpt betydelige utviklingskostnader. Etter at konsesjon er

gitt blir det utarbeidet detaljplaner for miljø og tekniske planer. Det blir også utført omfattende prosjektering med tekniske spesifikasjoner, tegningsunderlag og mengdeberegninger, som underlag for kontrakter. I tillegg innhentes tilbud og kontrakter fremforhandles slik at alle kostnader er kjent før endelig investeringsbeslutning blir tatt. En utsettelse vil øke disse kostnadene ytterligere.

Vi ser også fare for ulik tolking av den foreslåtte teksten. Dette vil i seg selv utsette oppstart av prosjekter, og kan gi langvarige juridiske avklaringer fordi det gjelder betydelige beløp.

Se for eksempel punkt a) («kunden har bedt om tilknytning, økt kapasitet eller bedre kvalitet som utløser en nettinvestering før 26. mars 2018»): Her er det i beste fall usikkert om datoen 26. mars 2018 gjelder selve nettinvesteringen (og; er det da snakk om investeringsbeslutningen, byggestart eller ferdigstillelse eller noe annet?), eller om datoen gjelder at kunden har bedt om tilknytning (og; i hvilken form er det da snakk om – holder det med undersøkelser om nettkapasitet utført i forbindelse med konsesjonssøknad?) Tolker man teksten lingvistisk er det selve nettinvesteringen datoen gjelder, men vi tror likevel at det er tidspunktet for forespørselen fra kunden NVE mener.

Punkt b) («både kunde og nettselskap har fått innvilget nødvendige konsesjoner») er også problematisk: Hvor langt strekker f.eks. nødvendige konsesjoner seg? Holder det f.eks. med konsesjon etter vannressursloven for produsenten eller må han også ha fått innvilget anleggskonsesjonen for trafoen i kraftstasjonen? Normalt kan grensesnitt og detaljer som er nødvendige for anleggskonsesjonen først avgjøres nærmere idriftsettelse, og er for en formalitet å regne. Hva med konsesjon etter konsesjonsloven/landbrukslovgivningen? Og hvordan kan produsenten (som i verste fall skal plukke opp en betydelig nettrekning i overliggende nett) ha kontroll på at nettselskap og overliggende nettselskap har de nødvendige konsesjoner? Selv med et mindre trafoskifte skal man på høyere nettnivå ha ny konsesjon. Dette er ofte også som en ren formalitet å regne og blir derfor ikke alltid omsøkt før man har alle detaljene klare nærmere ferdigstillelse av anlegget.

Punkt c) («nettselskap og kunde har inngått bindende økonomiske avtaler med hverandre eller tredjepart før 26. mars 2018») er også uklar: Hva menes med en bindende avtale? Nettutbygging er jo som kjent den eneste kraftverkskomponenten som det ikke er mulig å ha kontroll på da verken leveringstid eller kostnad er bindende for nettselskapet. Det eksisterer ingen kontraktspris eller en ferdigstillingsdato knyttet opp mot dagbøter. Er en anleggsbidragsavtale da bindende? Og før den tid: I forbindelse med prosjektering (og konsesjonssøking for den saks skyld) har man jo gjerne inngått bindende avtaler med tredjepart – dog relatert til utvikling og prosjektering? Ordlyden er svak da den verken peker på selve utbyggingen eller noe vesensforhold. Det blir helt umulig å tolke.

Utover problemet med at teksten i overgangsordningen er såpass uklar og at bransjen følgelig befinner seg i et juridisk tomrom inntil det foreligger et vedtak på en forskriftstekst, må det også vurderes om NVEs forslag kan være i strid med grunnlovens §97 (forbud mot å gi lover og forskrifter tilbakevirkende kraft). Dette ikke minst siden forslaget i all hovedsak er til kraftutbyggeres ugunst.

Slik vi forstår NVE er begrunnelsen for en overgangsordning at det ikke er ønskelig at utbyggere som har planlagt å bygge etter 1 jan 2019, kaster seg på en utbygging i den ene hensikt å komme inn under eksisterende ordning. Vi forstår dette, men ser i praksis liten mulighet for at utbyggere kan sette i gang prosjekter på veldig kort varsel. Derimot vil NVEs forslag skape store utfordringer for prosjekter som er planlagt med oppstart i år – selv om de formelt sett ikke oppfyller NVEs tre kriterier for å komme inn under overgangsordningen.

Vi foreslår derfor å droppe overgangsordningen, dvs. at §16-12 utgår. Konsekvensene av dette blir uansett etter vår oppfatning begrensede fordi det neppe vil gjelde veldig mange prosjekter. Fordelen

er at utbyggerne kan fortsette som planlagt uten tap av tid. Med vårt forslag til reduksjonsfaktor vil behovet for en overgangsordning også være enda mindre. Dersom NVE velger å følge dette rådet, må det i såfall kringkastes raskt da skaden i utgangspunktet alt har skjedd.

§17-5: Betaling for nettutredninger. Dette punktet er så problematisk at man enten bør tenke nytt eller alternativt fjerne denne paragrafen. Det er riktig at ledetidene på høye nettnivå er svært lange. Derfor er det vanskelig å henvføre det til enkeltkunder. Det ligger i nettselskapenes plikter i dag å se framover og å foreta kraftsystemutredninger. Punktet inneholder ingen som helst praktisk grensedragnning mellom nettselskapenes ordinære arbeidsoppgaver og hva som eventuelt skal pålegges en mer eller mindre tilfeldig kunde å betale for. Punktet blir derfor vanskelig å praktisere. Kostnadsnivået for nettutredninger – spesielt hos Statnett – er så høyt det nærmest vil strupe enhver småkraftutbygging. Det er jo ofte snakk om tosifrede millionbeløp bare for å *utrede* hvilken trafo man skal bytte til. For likevel å imøtegå kravet til en viss tilbakeholdenhet fra kunder som maser på nettselskap med delvis seriøse planer foreslås det heller å innføre en avgift på for eksempel 100 000 kr for disse nettutredningene – et beløp som ofte er mulig å dekke uten å gå til investeringsbeslutning. Vi legger videre til grunn at det *ikke* er anledning til å kreve betaling for nettutredninger i distribusjonsnett.

Andre forslag

Avslutningsvis vil vi – til tross for at NVE spesifikt ber om ikke å motta innspill på annet enn det de selv ønsker å endre – likevel komme med to konkrete forslag til endringer i kontrollforskriftens paragrafer. Som vi allerede har skrevet mener vi at både energibransjen og NVE hadde kommet bedre ut med en mer helhetlig tilnærming.

Nytt punkt § 1-5, evt inn i §1-1: Nettselskapene er monopolister og skal i alt sitt utadrettede virke søke å gjennomføre samfunnsøkonomisk optimale løsninger.

Grunn til endring: Forskriften forutsetter en viss form for samfunnsøkonomisk fornuftig styring i nettselskapene, men det er dessverre ikke alltid riktig at det skjer. Forskriften bør på en eller annen måte fastslå at nettselskapene er forpliktet til å velge samfunnsøkonomisk optimale løsninger, uavhengig av hva som er bedriftsøkonomisk mest fornuftig eller mest fornuftig for en gruppe av nettselskapets kunder. Dessverre ser vi eksempelvis i dag at enkelte nettselskap peker på tilkoblingspunkter på et annet nettnivå eller hos en annen konsesjonær - noe som medfører doble linjer på samme spenningsnivå men med ulike konsesjonærer. Dette er åpenbart uheldig.

§ 17-1: Første ledd, 2. setning, endres til: «Med produksjonsrelaterte nettanlegg menes kraftledninger som er rene produksjonsradialer uten annet uttak enn det produsenten selv står for fram til nærmeste tilknytningspunkt eller transformeringspunkt i nettet.»

Grunn til endring: I dagens regelverk er det en forvaltningspraksis at et nett er produksjonsrelatert dersom over 80% av effekten kommer fra en eller flere produsenter. Da er hovedfunksjonen ifølge NVE produksjon. Dette måles til alt overmål ved maksimaleffekt på f.eks. et småkraftverk som oppnås 14 dager under vårflommen. NVE er på kollisjonskurs med eget departement når de har denne praksisen. Eksempelvis på Fosen har departementet sagt at nettet har to hovedfunksjoner og er derfor ikke produksjonsrelatert. Tilsvarende vil det også være i mange norske daler og fjorder med skrinne bosetting. Et småkraftverk kommer fort opp i en makseffekt på 80% av totaleffekten slike steder. NVE mener her at nett er

produksjonsrelatert og at produsenten følgelig skal betale alt. Dette strider mot det åpenbare ved at nettet også selvfølgelig har en hovedfunksjon i å forsyne de bosetningene som er der (det var blant annet derfor nettet ble bygd). Det kan heller ikke være slik at et nettselskap bare kan omdefinere gjeldende nett fra masket til produksjonsrelatert, f.eks. ved å kutte en eksisterende sirkel. Denne forskriftsendringen omtaler ikke dette vesentlige punktet i det hele tatt.

Knut Olav Tveit (sign)

Daglig leder, Småkraftforeninga

Rune Skjevdal (sign)

Daglig leder NGK Utbygging AS

Sigbjørn Rabbe (sign)

Driftsdirektør, Småkraft AS

Jan Terje Solhaug (sign)

Utbyggingsdirektør, Clemens Kraft AS

Rein Husebø (sign)

Daglig leder, Rein Energi AS.